

فصل اوّل در احکام طلاق

اوّل در اینکه اعلان فصل از طرف زن و مرد هر دو جائز است.

حضرت ولیّ امرالله جلّ سلطانه در لوح محفل روحانی مرکزی ایران شیّد الله ارکانه میفرمایند قوله العزیز:
"اما در خصوص کراهت بین زوج و زوجه از هر طرفی کراهت واقع حکم تربّص جاری و در اینمقام حقوق
طرفین مساوی امتیاز و ترجیحی نه."
(اخبار امری طهران شماره ۱۰ سنه ۸۶ مطابق ۱۳۰۸)

و در لوح جناب علی اکبر فروتن میفرمایند قوله الأُحلی:
"سؤال هشتم آیا زوجه میتواند از زوج خود طلاق بگیرد یا نه؟ فرمودند مساوات تامّه است بین زوج و زوجه."

و در رساله قانون الاحوال الشّخصیّه علی مقتضی الشّریعة البهائیّه منطبعه مصر مذکور است:
"حقّ الطّلاق و طلب الأفتراق لیس قاصرا علی الزّوج بل هو ثابت للزّوجة ایضا کما للزّوج." (من توفیع ولی
امرالله)

دوم در اینکه بعد از حدوث کدورت باید طرفین یکسال صبر کنند

در کتاب مستطاب اقدس میفرمایند قوله تعالی:
"و ان حدث بینهما کدورة او کره لیس له ان یطلّقها و له ان یصبر سنة كاملة لعلّ تسطع بینهما رائحة المحبّة و
ان کملت و ما فاحت فلا بأس فی الطّلاق انّه کان علی کلّ شیء حکیما." (بند ۶۸)

و در لوح جمال که جواب سؤال ملاً علی بجستانی در آن نازل شده میفرمایند قوله تعالی:

"از اوّل فصل الی انتهای سنه واحده باید دو نفس مطّلع باشند اوّزید و هم شهداء اگر در انتها رجوع نشد طلاق ثابت باید حاکم شرعی بلد که از جانب امنای بیت عدل است در دفتر ثبت نماید. ملاحظه این فقره لازم است لثلاً یظهر ما یحزن به افئدة اولی الألباب".
(این حکم مبارک در رساله سؤال و جواب نیز نازل شده است.)

حضرت عبدالهّاء جلّ ثنائه در لوح ملاً یوسفعلی رشتی¹ میفرمایند قوله العزیز:

"از فصل و وصل زوج و زوجه سؤال نموده بودید چون زوج قصد فصل نماید باید اعلان نماید تا نفوسی بر این مسئله مطّلع گردند بعد جدائی جوید مدّت یکسنه. اگر اجتناب بایتلاف مبدّل نگشت یعنی دوباره الفت حاصل نشد طلاق واقع و باید این نیز اعلان گردد که مدّت تمام شد. لهذا زوجه آزاد است اگر زوج آخر اختیار کند مختار است."

حضرت ولیّ امرالله در توقیع مبارک خطاب بمحفل مقدّس روحانی ملی بهائیان ایران شیّد الله ارکانه میفرمایند قوله الأهلی:

"راجع بامر طلاق و اصطبار زوج یکسنه کامله و اعطاء نفقه بزوجه در مدّت اصطبار سؤال نموده بودید که آیا اینحکم در حقّ زوجین بهائیت و اگر زوجه بهائی نباشد حکمش چگونه است؟ فرمودند بنویس شخص بهائی باید متمسک بحکم کتاب باشد انحراف بهیچوجه من الوجوه جائز نه ولو زوجه غیر بهائی باشد. اقتران با اغیار معلق و مشروط باجرای احکام کتابت از طرف شخص بهائی و الا اقتران بهائی با غیر بهائی جائز نه."
(متّحد المألّ نمره ۱۶۸۰ محفل مقدّس روحانی ملی بهائیان ایران مورّخه ۱۹ شهر العلا سنه ۹۹ مطابق ۲۹ اسفند ماه ۱۳۲۱)

سوّم - در اینکه نفقه زوجه در ایّام اصطبار بر زوج است

حضرت عبدالهّاء جلّ ثنائه در لوحی میفرمایند قوله العزیز:

¹ ملاً یوسفعلی رشتی از جمله نفوسی است که در سنه ۱۳۰۰ هجری بحکم کامران میرزا حاکم طهران در رشت با عدهای از احبّاء محبوس شد و پس از استخلاص بعشق آباد رفته و در حدود سال ۱۳۲۵ هجری وفات کرد. و این همانست که تومانسکی در مقدّمه ترجمه روسی کتاب مستطاب اقدس از وی و مرحوم ابوالفضائل گلپایگانی که با او مساعدت کرده‌اند اظهار امتنان کرده است. بصفحه ۲ ترجمه روسی کتاب اقدس مطبوع ۱۸۹۹ مراجعه شود.

"اما مسئله طلاق میتواند شخص بکلی آنچه موافق رأیش است مجری دارد و نهایتش این است که زوجه را یکسال بیسر و سامان نگذارد و این مثل عدّه است و نهایتش این است که پیش مدّت تکلیف نفقه چند ماه بود حال یکسالست اما اگر جهتین کامل باشند و عوارض در میان حاصل گردد که سبب برودت شود در فصل تامّ تعجیل نکنند یک سال صبر نمایند شاید آنعوارض زائل گردد و دوباره الفت حاصل شود." (مکاتیب جلد سوّم صفحه ۳۷۰)

و در لوح ملا علی اکبر ایادی^۲ میفرمایند قوله العزیز:

"اگر زوجه بدون عذر مقبول و مشروع از زوج کناره جست حقّ طلب نفقه ندارد ناشزه شمرده میشود باید باطاعت زوج پردازد. اگر چنانچه عذر شرعی دارد باید بمحفل روحانی بیان کند. اعضای محفل روحانی ملاحظه نمایند و تحقیق کنند اگر عذر زوجه در خروج از بیت زوج مشروع است یعنی عدم رضایت زوجه باسباب مجیزه مشروعه است زوجه حقّ نفقه و مسکن شرعی دارد. یا آنکه زوج زوجه را راضی کند و بخانه

^۲ ملا علی اکبر ایادی معروف بحاجی آخوند از قدمای احبّای شجاع و غیور بوده که چندین مرتبه در حبسهای شدید مبتلا شده و چندین مرتبه بساحت اقدس جمالقدم جلّ جلاله و حضرت عبدالهّاء جلّ ثنائه مشرف گردیده و الواح بسیار بافتخار او نازل گردیده است. از جمله وقتیکه در طهران با فاطمه خانم دختر آقا محمّد باقر اصفهانی وصلت کرد در روز سوّم عروسی بحکم نایب السلطنه کامران میرزا پسر ناصرالدین شاه در سیاه چال در زیر زنجیر محبوس شد و پس از هفت ماه خلاص شد. دفعه دوّم و سوّم کرارا نیز گرفتار این حبس و زجر بوده و دفعه‌ای هم با مرحوم حاجی امین اردکانی هم زنجیر و با جمعی از مقصّرین سیاسی بتهمت دخالت در سیاست ابتدا در طهران و بعدا در قزوین اسیر زنجیر و حبس بودند و دو سال در قزوین گرفتار آزار و اغلال شدند. آخر کار که از زندان رها شد بساحت اقدس مرکز میثاق مشرف گردید و حسب الامر مبارک بایران مراجعت کرد تا در روز جمعه ۱۵ صفر ۱۳۲۸ هجری = ۲۵ فروردی ۱۹۱۰ چون از حَمّام بیرون آمد صعود فرمود. یکی از الواح لطیفه که از براعه مرکز میثاق جلّ ثنائه باعزاز او نازل شده لوحی است که مطلعش این است: "هو الله ای ناطق به ثنای حضرت یزدان در موسم زمستان هر چه طغیان طوفان شدیدتر....." الخ شرح حال او را فاطمه خانم حرم وی نگاشته و ترجمه انگلیسی آن در مجله نجم باختر مجلد ۲۱ نمره ۲ مورّخه ماه می ۱۹۳۰ صفحه ۵۹ مطبوع و مندرج است.

ببرد حال چون امرالله مستور است باید بخوبی و خوشی مهر نحو باشد بین زوج و زوجه التیام داد و چون امر شیوع یابد حکم قاطع حاصل شود."

حضرت ولیّ امرالله جلّ سلطانه در لوح محفل مقدّس روحانی ملّی ایران شیّد الله ارکانه مورّخه سوّم شهر القدره سنه ۹۲ = ۶ نوامبر ۱۹۳۵ میفرماید قوله الأهلی:

"در خصوص اجرای امر طلاق در صورتیکه بمیل زوجه حاصل آیا اخذ نفقه در مدّت اضطبار از زوج باید نمود یا نه؟ فرمودند بنویس در هر حال نفقه را باید زوج بر حسب حکم کتاب تأدیه نماید."

چهارم - در اینکه بعد از طلاق مادامیکه زوجه شوهر دیگر اختیار نکرده وصلت و رجوع برای زوج جایز است.

در کتاب مستطاب اقدس میفرماید قوله تعالی:

"و الَّذی طَلَّقَ لَهُ الْأَخْتِیَارَ فِی الرَّجُوعِ بَعْدَ انْقِضَاءِ کَلِّ شَهْرِ بِالمُودَّةِ وَ الرِّضَاءِ مَا لَمْ تَسْتَحْصِنِ وَ إِذَا اسْتَحْصِنْتَ تَحَقَّقِ الْفَصْلَ بِوَصْلِ آخِرٍ وَ قَضَى الْأَمْرَ إِلَّا بَعْدَ أَمْرٍ مَبِیْنٍ کَذَلِکَ کَانَ الْأَمْرُ مِنْ مَطْلَعِ الْجَمَالِ فِی لُوحِ الْجَلَالِ بِالْأَجَلِ مَرْقُومًا." (بند ۶۸)

در متحد المآل نمره ۴۶۴ محفل مقدّس روحانی ملّی ایران شیّد الله ارکانه مورّخه ۱۳۱۷/۶/۲ که بعنوان محافل مقدّسه روحانیّه محلّیّه صادر شده مسطور است:

"در جواب سؤال این محفل راجع بر رجوع شوهر بزوجه مطلقه خود بعد از انقضای هر ماه که آیا حین رجوع ثانیاً عقد و تلاوت آیتین لازم و باید زوج مهریه برای زوجه مقررّ دارد یا مانند شرع اسلام صرف رجوع کافیهست بیان مبارک ذیل صادر و نازل قوله الاحلی: "اجرای عقد لازم و اعطای مهریه واجب."

و در لوح جناب علی اکبر فروتن مورّخ ۱۶ شهر المسائل ۸۹ میفرماید:

"آیا بعد از فصل و طلاق زوج میتواند زوجه مطلقه خویشرا بنکاح در آورد یا نه؟ فرمودند مختار است."

پنجم - در اینکه اگر طرفین در سفر باشند و اختلاف حاصل شود زوج باید زوجه را یا با خودش یا بتوسط شخص امینی بمقرّ اصلی وی مراجعه دهد و نفقه یکساله را بمشارالهما پردازد قوله تعالی فی کتابه الأقدس: "و الذی سافر و سافرت معه ثم حدّث بینهما الأختلاف فله ان یؤتمها نفقة سنة كاملة و یرجعها الی المقرّ الذی خرجت عنه او یسلّمها بید امین و ما تحتاج به فی السبیل لیبلّغها الی محلّها ان ربک یحکم کیف یشاء بسلطان کان علی العالمین محیطاً." (بند ۶۹)

ششم - در حرمت محلّ³

در کتاب اقدس نازل قوله تعالی:

"قد نهاکم الله عمّا عملتم بعد طلاقات ثلاث فضلاً من عنده لتکونوا من الشاکرین فی لوح کان من قلم الأمر مسطوراً." (بند ۶۸)

در رساله سؤال و جواب نازل:

"سؤال - از آیه قد نهاکم الله عمّا عملتم بعد طلاقات ثلاث
جواب - مقصود حکم قبل است که باید دیگری آنرا تزویج نموده بعد بر او حلال شود. در کتاب اقدس نهی از این عمل نازل."

³ در اسلام مصحح است که اگر زوج زوجه خود را بطلاقات ثلاث مطلق کند دیگر رجوع باو برای زوج حرام است مگر محلّ اختیار کند. این حکم در قرآن مجید سورة البقره (آیه ۲۲۹ - ۲۳۰) نازل.